

Beste patiënt
Beste ouders

Op basis van de huidige evolutie omtrent corona (COVID-19) in België willen we enkele adviezen doorgeven, specifiek voor patiënten met een aangeboren immuunstoornis (PID).

Hoogstwaarschijnlijk zal het aantal coronabesmettingen in België nog verder toenemen. Op dit moment zijn griep- of andere virussen nog altijd de meest voorkomende oorzaak van koorts en hoesten. Op basis van gegevens uit China en Italië zijn er geen rapporten over PID patiënten met gecompliceerde COVID-19 beschikbaar. We kunnen echter niet uitsluiten dat PID patiënten, in geval van infectie, misschien een ernstiger verloop zouden kennen.

Wat kan u doen?

Algemene preventieve maatregelen blijven van het grootste belang:

- **het allerbelangrijkste is een goede hoest- en handhygiëne**
- vermijd contact met zieke mensen
- vermijd druk bevolkte activiteiten in slecht geventileerde ruimtes

Voor patiënten met een **aangeboren immuunstoornis (PID) die behoren tot onderstaande groep, wordt aangeraden om voorlopig niet naar school te gaan en om samenkomsten van personen te vermijden (clubs, feesten,...)**

- PID patiënten met een **ernstige gecombineerde immuunstoornis** (probleem met de aanmaak van antistoffen én de werking van de cellen van het immuunsysteem)
- PID patiënten met een **andere ernstige immuunstoornis én ernstig longlijden** (bv. interstitieel longlijden, zuurstofnood, behandeling met systeemcorticoïden (oraal (comprimés)/intraveneus), ernstige bronchiëctasieën,...)
- PID patiënten met **immunoglobuline substitutietherapie**
- PID **patiënten met immuunonderdrukkende medicatie** (cortisone (oraal/intraveneus), azathioprine, tacrolimus, sirolimus, mycofenolaat mofetil, TNF alpha inhibitoren, rituximab, chemotherapie of andere biologische medicaties)
- PID patiënten **met chronische antibioticabehandeling en onvoldoende symptoomcontrole en/of ernstig longlijden** (zie hoger)
- PID patiënten **die stamceltransplantatie of genterapie ondergingen minder dan 2 jaar geleden**
- PID patiënten **die stamceltransplantatie of genterapie ondergingen langer dan 2 jaar geleden én nog steeds extra behandeling krijgen** (bv. chemotherapie, cortisone (oraal/intraveneus) of andere immuunonderdrukkende medicatie)
- PID patiënten met **ernstige neutropenie en ernstige lymfopenie die onvoldoende gecontroleerd is door medicatie**

- **PID patiënten met chronische granulomateuze ziekte**
- **PID patiënten met een stoornis van het aangeboren immuunsysteem (complementstoornis, toll-like receptor stoornis, ...)**
- **Alle andere PID patiënten bij wie de PID-arts u hiertoe specifiek het advies geeft**

Alle volwassen PID patiënten die voldoen aan bovenstaande criteria adviseren we om thuis te blijven en/of van thuis uit te werken.

Er wordt geadviseerd **reizen te vermijden**, en indien onvermijdbaar, zich te informeren op de informatiewebsite van de overheid rond COVID-19 en op de website van het ministerie van

buitenlandse zaken: https://diplomatie.belgium.be/nl/Diensten/Op_reis_in_het_buitenland/reisadviezen

Wat kunnen uw gezinsleden doen?

Gezinsleden moeten uiteraard de gekende strikte hygiënische maatregelen toepassen en de algemene richtlijnen van de regering volgen. Indien gezinsleden in een klas zitten waar klasgenoten een bewezen coronainfectie hebben, adviseren we om, na overleg met de school, thuis te blijven.

Wat met uw behandeling?

Patiënten met een tekort aan antistoffen die behandeld worden met immunoglobulines moeten **geen extra dosis** immunoglobulines krijgen maar wel nauwgezet de voorgeschreven behandeling opvolgen. De immunoglobulines bevatten waarschijnlijk geen bescherming (antistoffen) tegen het coronavirus, maar vormen ook geen risico op het doorgeven van coronavirus. Er is dan ook geen reden om een bijkomende of hogere dosis toe te dienen op eigen initiatief.

Patiënten die medicatie nemen om het immuunsysteem extra te onderdrukken (bv dosis cortisone, azathioprine, TNF alpha inhibitoren of andere biologische medicaties):

- indien geen medische diagnose van virale infectie, dient u de huidige behandeling te behouden
- bij patiënten met symptomen van virale infectie, kan soms aanbevolen worden om de medicatie aan te passen, maar dit enkel na overleg met uw behandelende arts

Wat te doen in geval van klachten?

Indien u/uw zoon/dochter symptomen van hoge koorts en hoesten vertoont, volgt u de algemene richtlijnen, waarbij u telefonisch contact opneemt met de huisarts.

Ga niet naar de wachtzaal, want daar kunt u andere patiënten besmetten of besmet worden. Ga ook niet naar de spoedgevallendienst tenzij de huisarts u doorverwijst. Mocht u niet bij uw eigen huisarts terecht kunnen, en u de dokter van wacht contacteert, vermeld zeker het type immuunstoornis of PID.

Bijkomende info zie hieronder.

- a. <https://www.info-coronavirus.be>
- b. Link via uw eigen behandelend Universitair ziekenhuis
- c. www.bpidg.be (Belgische PID groep)
- d. Europese PID organisaties: <https://ipopi.org>

Dit is een gemeenschappelijke expert opinie voorgesteld door de Belgische PID experts op 12/03/2020. Dit advies kan tijdens de komende dagen wijzigen afhankelijk van de verdere evolutie. **Raadpleeg op regelmatige basis deze sites voor de meest recente informatie:**

HET CORONAVIRUS

Hoe kan je een besmetting voorkomen?

Was je handen regelmatig en grondig met water en zeep. Reken zo'n 40 à 60 seconden per wasbeurt.

Hoest of nies in een papieren zakdoekje of in de binnenkant van je elleboog.

Gebruik papieren zakdoekjes en gooi ze weg in een afsluitbare vuilbak.

Blijf thuis als je zelf ziek bent.

Raak je gezicht zo weinig mogelijk aan met je handen.

Vermijd handen geven.

Vermijd nauw contact met personen die ziek zijn.